

Uchwała Nr XXXVII/177/14

Rady Gminy Ładzice

z dnia 18 lutego 2014

**w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy
Ładzice na lata 2014 – 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1, art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, poz. 509)

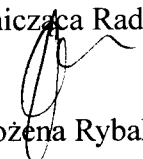
– Rada Gminy Ładzice uchwała co następuje:

§ 1. Przyjęcie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ładzice na lata 2014-2020, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2014 r.

Przewodnicząca Rady Gminy


Bożena Rybak

Załącznik

do Uchwały XXXVII/177/14

Rady Gminy Ładzice

z dnia 18 lutego 2014

**Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
na lata 2014 – 2020**

Gmina Ładzice

Ładzice 2014

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Diagnoza demograficzno-społeczna gminy.....	5
2.1. Charakterystyka Gminy.....	5
.....	6
2.2. Edukacja w Gminie.....	6
2.2.1. Działalność opiekuńczo-wychowawcza szkół.....	10
2.2.2. Zaplecze dydaktyczne szkół.....	11
2.3. Kultura oraz stan obiektów dziedzictwa kulturowego.....	12
2.4. Ochrona zdrowia.....	13
2.5. Pomoc społeczna.....	13
3. Problemy społeczne – skala zjawisk i formy pomocy.....	16
3.1. Ubóstwo i bezrobocie w Gminie Ładzice.....	19
3.2. Problemy osób niepełnosprawnych w Gminie Ładzice.....	21
3.3. Problemy związane z wiekiem starszym.....	22
3.4. Dysfunkcje rodzin.....	22
4. Analiza SWOT.....	24
5. Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią.....	29
6. Misja.....	29
7. Cele strategiczne.....	30
8. Monitoring i ewaluacja.....	35
9. Wskaźniki.....	35
10. Sposób realizacji strategii i jej ramy finansowe.....	36
11. Zakończenie.....	37

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ładzice na lata 2014-2020 jest dokumentem programowym służącym ukierunkowaniu działań samorządu gminy w dłuższej perspektywie czasowej na zapobieganie i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi długofalowy plan działania określający główne cele i kierunki rozwoju, służące zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Dokument ma charakter kompleksowy. Umożliwia koordynację realizowanych działań, ich monitorowanie oraz ocenę rezultatów dotychczas podejmowanych przedsięwzięć wraz z planowaniem dalszego rozwoju.

Niniejsze opracowanie powstało przy uwzględnieniu aktów prawnych oraz dokumentów strategicznych z zakresu polityki społecznej. Należą do nich:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz. 594 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2012r. poz. 1356 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. poz 135 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2012r. poz. 1365);
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.);

- Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012r. poz. 1228 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011r. Nr 43, poz. 225 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013r. poz. 674 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. poz. 124 ze zm.);
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 Nr 234, poz. 1536 ze zm.);
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ładzice na lata 2007-2013;
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ładzice na lata 2013-2015;
- Plan rozwoju lokalnego Gminy Ładzice.

W procesie tworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ładzice na lata 2014-2020 udział wzięły wszystkie osoby, które reprezentują Samorząd Gminy i organizacje społeczne zajmujące się problematyką wykluczenia społecznego.

Planowanie strategiczne zostało oparte na diagnozie społecznej przygotowanej na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ładzicach, Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Ładzicach, a także innych instytucji i organizacji z terenu Gminy Ładzice.

W ramach niniejszej Strategii opracowano analizę SWOT, sformułowano misję oraz zaplanowano cele i kierunki działań, które stanowią podstawę rozwiązywania najważniejszych problemów społecznych oraz służą podnoszeniu jakości i poziomu życia mieszkańców, a przede wszystkim zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.

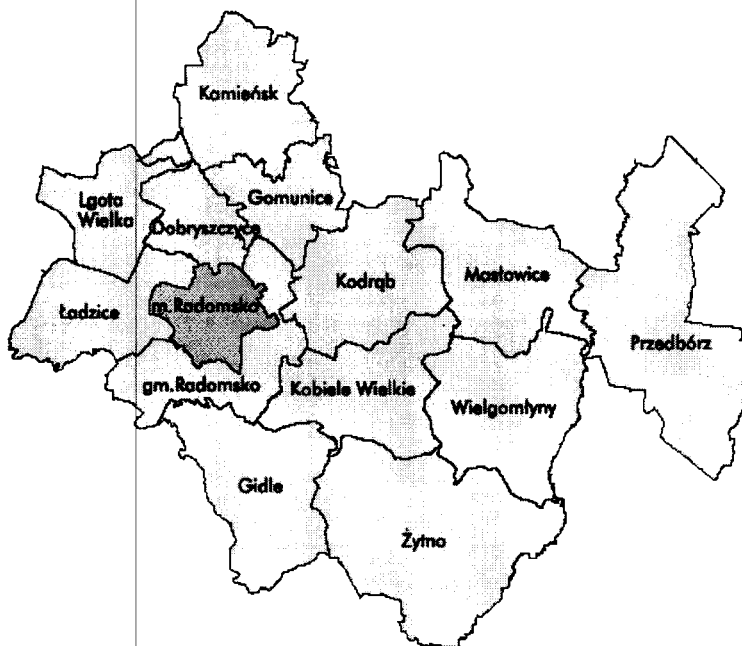
2. Diagnoza demograficzno-społeczna gminy

2.1. Charakterystyka Gminy

Gmina Ładzice położona jest w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego. Od północy graniczy z gminą Lgota Wielka i Dobryszycy, od wschodu z gminą i miastem Radomsko, od zachodu z gminą Strzelce Wielkie oraz Nowa Brzeźnica (powiat pajęczański), natomiast od południa z gminą Kruszyna (powiat częstochowski). Przez teren gminy przebiega trasa szybkiego ruchu Warszawa – Katowice. W sąsiedztwie gminy znajdują się dwa duże ośrodki miejskie: Radomsko – 7 km oraz Częstochowa – 40 km.

Gmina zajmuje powierzchnię 82,7km². Powierzchnia gminy stanowi 5,8% powierzchni powiatu radomszczańskiego oraz 0,5% powierzchni województwa łódzkiego.

Rysunek 1: Usytuowanie Gminy Ładzice na tle Powiatu Radomszczańskiego



Źródło: strona internetowa dotycząca miasta Radomska

Na terenie Gminy Ładzice znajduje się 11 sołectw: Ładzice, Radziechowice Pierwsze, Radziechowice Drugie, Wola Jedlińska, Jedlno Pierwsze, Jedlno Drugie, Jankowice, Zakrzówek Szlachecki, Adamów, Stobiecko Szlacheckie, Wierzbica.

Miejscowości niesołeckie to: Borki, Brodowe, Józefów, Kozia Woda, Tomaszów.

Pod koniec 2012 roku ludność Gminy Ładzice liczyła 4.939 osób (wg danych Urzędu Gminy Ładzice), w tym 2.521 mężczyzn i 2.418 kobiet.

Tabela 1.

Mieszkańcy Gminy Ładzice według wieku i płci w 2012 roku (zameldowanie na pobyt stały)

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0 - 2	91	73	164
3	28	29	57
4 - 5	70	44	114
6	35	28	63
7	16	30	46
8 - 12	152	121	273
13 - 15	97	84	181
16 - 17	65	55	120
18	39	35	74
19 - 65	1670		1670
19 - 60		1376	1376
> 65	258		258
> 60		543	543
Ogółem	2521	2418	4939

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Referatu spraw obywatelskich UG Ładzice

2.2. Edukacja w Gminie

Na terenie Gminy Ładzice funkcjonują: 2 przedszkola, 2 szkoły podstawowe oraz gimnazjum. Na dzień 31.12.2012 rok poszczególne szkoły charakteryzowały się niniejszymi danymi statystycznymi.

Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi w Jedlnie

Szkołę tworzy 12 oddziałów szkoły podstawowej oraz 3 oddziały klasy „0”.

Do klasy „0” uczęszczało 49 dzieci, z czego dziewczynek było 17.

Do szkoły podstawowej uczęszczało 198 uczniów, z czego dziewczynek było 92.

Do szkoły uczęszczało 4 uczniów z niepełnosprawnością.

Nauczycieli pracujących w w szkole na dzień 31.12.2012r. było 26 osób.

Tabela 2.

Liczba uczniów w poszczególnych klasach według płci na dzień 31.12.2012r.

	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem
Klasa „0”	32	17	49
Klasa I	10	16	26
Klasa II	19	21	40
Klasa III	18	18	36
Klasa IV	23	13	36
Klasa V	18	12	30
Klasa VI	18	12	30
Ogółem bez kl. „0”	106	92	198
Ogółem	138	109	247

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Ładzicach

Publiczne Gimnazjum w Radziechowicach Drugich

W 2012 roku Gimnazjum składało się z 6 oddziałów, do których uczęszczało 127 uczniów, a w rozbiciu na płeć uczyło się w nim 79 chłopców i 48 dziewczynek. Pośród uczniów 5 dzieci legitymowało się orzeczeniem o niepełnosprawności. W placówce pracuje 18 nauczycieli.

Tabela 3.

Liczba uczniów w poszczególnych klasach według płci na dzień 31.12.2012r.

	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem
Klasa I	29	19	48
Klasa II	23	18	41
Klasa III	27	11	38
Ogółem	79	48	127

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Ładzicach

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stobiecku Szlacheckim

Zespół Szkolno-Przedszkolny tworzy Publiczna Szkoła Podstawowa oraz Publiczne Przedszkole.

Publiczne Przedszkole składa się z 4 oddziałów. Dzielą się one na 2 oddziały dla dzieci, których nie obowiązuje przygotowanie szkolne (przedszkole) oraz na 2 oddziały, w których realizowany jest obowiązek szkolny, są to tzw. „zerówki”. Na dzień 31.12.2012r. do klas przedszkola uczęszczało 41 dzieci, w tym 20 dziewczynek.

W klasach „0” uczyło się 46 dzieci, w tym 26 dziewczynek.

Tabela 4.

Liczba uczniów w poszczególnych oddziałach Publicznego Przedszkola w Stobiecku Szlacheckim według płci na dzień 31.12.2012r.

	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem
Oddział przedszkolny	20	26	46
Klasa „0”	21	20	41
Ogółem	41	46	87

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Ładzicach

Publiczną Szkołę Podstawową tworzy 6 oddziałów, w tym jedna klasa jest integracyjna. Na dzień 31.12.2012r. uczęszczało 125 dzieci, w tym 62 dziewczynki. 7 uczniów legitymowało się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Tabela 5.

Liczba uczniów w poszczególnych klasach według płci na dzień 31.12.2012r.

	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem
Klasa I	15	17	32
Klasa II	8	10	18
Klasa III	11	8	19
Klasa IV	8	4	12
Klasa V	11	12	23
Klasa VI	10	11	21
Ogółem	63	62	125

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Ładzicach

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Stobiecku Szlacheckim na dzień 31.12.2012r. było zatrudnionych 22 nauczycieli. Liczba nauczycieli nie zmniejszyła się.

Podsumowując w 2012 roku do szkół na terenie Gminy Ładzice uczęszczało 586 dzieci w trzech szkołach.

Tabela 6.

Liczba uczniów w poszczególnych rodzajach szkół znajdujących się na terenie Gminy Ładzice na dzień 31.12.2012r.

	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem
Oddział Przedszkolny w Jedlnie	32	17	49
Publiczna Szkoła Podstawowa w Jedlnie	106	92	198
Publiczne Przedszkole w Stobiecku Szlacheckim	41	46	87
Publiczna Szkoła Podstawowa w Stobiecku Szlacheckim	63	62	125
Publiczne Gimnazjum w Radziechowicach Drugich	79	48	127
Ogółem	321	265	586

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Ładzicach

2.2.1. Działalność opiekuńczo-wychowawcza szkół

Główną rolą szkół jest nauczanie dzieci i młodzieży. Jednak poza tą rolą do obowiązków szkoły należy również działalność opiekuńcza oraz wychowawcza uczących się tam dzieci i młodzieży. Szkoły z terenu Gminy Ładzice otaczają opieką swoich uczniów w sferze opieki i bezpieczeństwa dziecka, wyżywienia, oraz właściwego wyposażenia pomieszczeń.

Wszystkie szkoły zapewniają dzieciom możliwość przebywania po zajęciach lekcyjnych w świetlicy szkolnej. Świetlice te czynne są od poniedziałku do piątku w godzinach pracy szkół, maksymalnie do godziny 15.30.

Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi w Jedlnie posiada świetlicę szkolną o powierzchni 56m². Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stobiecku Szlacheckim posiada świetlicę szkolną o powierzchni 30m². Publiczne Gimnazjum w Radziechowicach Drugich ma do swojej dyspozycji dwie świetlice szkolne o łącznej powierzchni 100m².

Na terenie Gminy Ładzice funkcjonuje również świetlica środowiskowa w Ładzicach oraz dwie świetlice wiejskie: jedna w Zakrzówku Szlacheckim, druga – w Radziechowicach Pierwszych.

Kolejną formą pomocy jaką zapewniają szkoły jest dożywianie dzieci i młodzieży. Z dożywiania w 2012 roku skorzystało 136 dzieci. Z pośród tej liczby dzieci, które skorzystały z posiłku w szkole było 38 uczniów w wieku do 7 lat.

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym to kolejna forma działalności szkół. Celem pomocy jest umożliwienie uczniom równego dostępu do edukacji, w sytuacji występowania trudnych warunków materialnych w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

W Gminie Ładzice w 2012 roku przyznano stypendia socjalne dla 116 uczniów na łączną kwotę 43.648,16zł. Działalność wychowawcza i opiekuńcza w coraz większym stopniu koncentruje się na działaniach ograniczających negatywne skutki wykluczenia społecznego.

2.2.2. Zaplecze dydaktyczne szkół

Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi w Jedlnie zajmuje powierzchnię 28.379m². Tereny zielone wokół szkoły zajmują 15.000m². Szkoła ta posiada: 1 boisko do piłki siatkowej o powierzchni 360m², 1 boisko do koszykówki o powierzchni 420m², 1 boisko do piłki ręcznej o powierzchni 800m², 1 boisko do piłki nożnej o powierzchni 5.000m². Na terenie szkoły znajduje się również 1 bieżnia prosta o powierzchni 480m². Szkoła posiada: 13 sal lekcyjnych o łącznej powierzchni 800m², 1 pracownię komputerową o powierzchni 105m², 1 salę gimnastyczną o powierzchni 620m². Szkoła posiada 25 komputerów z dostępem do Internetu. W szkole mieści się 1 biblioteka zajmująca powierzchnię 56m² i posiadająca 3.397 woluminów. Na terenie szkoły mieści się również gabinet lekarski i logopedyczny.

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stobiecku Szlacheckim zajmuje powierzchnię 9.200m². Tereny zielone wokół szkoły stanowią 4.200m². Szkoła ta posiada plac zabaw o powierzchni 400m². Lekcje odbywają się w 12 salach lekcyjnych o łącznej powierzchni 506m². Na terenie szkoły mieszczą się dwie pracownie – komputerowa i językowa oraz 1 hala sportowa o powierzchni 686m². Szkoła posiada 13 komputerów, z czego 12 z dostępem do Internetu. W szkole mieści się biblioteka zajmująca powierzchnię 30m² i posiadająca 4.861 woluminów. Na terenie szkoły mieści się również gabinet lekarski i logopedyczny, a w Publicznym Przedszkolu mieści się kuchnia i stołówka.

Publiczne Gimnazjum w Radziechowicach Drugich zajmuje powierzchnię 15.400m². Tereny zielone wokół szkoły zajmują 13.000m². Szkoła ta posiada: 1 boisko do piłki siatkowej o powierzchni 162m² oraz 1 boisko do piłki ręcznej o powierzchni 732m². Szkoła posiada: 6 sal lekcyjnych o łącznej powierzchni 220m², 2 pracownie - komputerową i językową, salę gimnastyczną o powierzchni 450m². Szkoła posiada 16 komputerów z dostępem do Internetu. W szkole mieści się 1 biblioteka zajmująca powierzchnię 38m² i posiadająca 4.890 woluminów. Na terenie szkoły mieści się również gabinet lekarski i pedagoga szkolnego.

2.3. Kultura oraz stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Organizację życia kulturalnego na terenie Gminy Ładzice, w tym organizację czasu wolnego w szczególności dzieciom i młodzieży, zapewnia Gminna Biblioteka Publiczna w Ładzicach, biblioteki szkolne oraz świetlica środowiskowa w Ładzicach.

Placówki te zajmują się organizacją imprez kulturalnych, rozrywkowych, artystycznych oraz sportowych dla mieszkańców, a w szczególności dla dzieci i młodzieży. Odgrywają znaczącą rolę w wychowaniu i kształtowaniu aktywności pozaszkolnej najmłodszych mieszkańców gminy. Ważnym elementem jest prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży w obszarach zainteresowań, zdolności i pogłębiania wiedzy oraz kształtowania umiejętności spędzania wolnego czasu i promowania zdrowego stylu życia.

Gmina Ładzice to również obszar o dużym nasyceniu obiektami zabytkowymi, z dominacją budownictwa murowanego. Plan rozwoju lokalnego Gminy Ładzice podaje, że na terenie gminy za wartości kulturowe uznano:

- drewnianą dzwonicę przy kościele parafialnym św. Józefa w Jedlnie z roku 1706, obiekt ten jest w rejestrze zabytków.

W ewidencji konserwatorskiej znajdują się następujące obiekty:

- w miejscowości Jedlnie Pierwszym – kaplica na cmentarzu rzymsko-katolickim z roku 1920, chałupa drewniana z 1934r.;
- w miejscowości Ładzice – kaplica rzymsko-katolicka z ok. 1920r., chałupa z roku 1920;
- w miejscowości Radziechowice Drugie – kościół parafialny p. w. św. Rozalii z ok. roku 1920, kaplica rzymsko-katolicka p. w. św. Rozalii;
- w miejscowości Radziechowice Pierwsze – 2 chałupy z roku 1920, 2 domy z roku 1910;
- w miejscowości Radziechowice Drugie – 2 chałupy z roku 1910;
- w miejscowości Stobiecko Szlacheckie – kapliczka rzymsko-katolicka z koń. XIX w., dom z ok. 1910r., dwór z 4 ćw. XIX w., oficyna z 4 ćw. XIX w., park zabytkowy;
- w miejscowości Woła Jedlińska – dom z ok. 1917r., 7 domów z lat 1910-1920;
- w miejscowości Zakrzówek Szlachecki – 2 chałupy z roku 1920;
- w miejscowości Jedlno Pierwsze – park zabytkowy.

2.4. Ochrona zdrowia

Podstawowa opieka medyczna na terenie Gminy Ładzice sprawowana jest przez Zakład Opieki Zdrowotnej w Ładzicach, w którym przyjmuje 3 lekarzy oraz 1 stomatolog. Na podstawie ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, wszyscy mieszkańcy mają zapewniony jednakowy dostęp do leczenia się.

Na terenie Gminy funkcjonuje również Apteka mająca swoją siedzibę w Ładzicach. Apteka czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00.

2.5. Pomoc społeczna

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Podstawową jednostką organizacyjną samorządu lokalnego w Gminie Ładzice odpowiedzialną za rozpoznawanie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na interwencję socjalną i podejmującą działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ładzicach.

Ośrodek wykonuje zadania własne Gminy oraz zadania zlecone Gminie do wykonania przez administrację rządową. Pomoc społeczna kierowana jest do osób i rodzin, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, a nie są w stanie same jej pokonać. Pomoc udzielana jest w formie pieniężnej i niepieniężnej. Celem objęcia różnymi formami pomocy społecznej jest uzdolnienie rodziny do samodzielnego, prawidłowego funkcjonowania. Szczególną formą wspierania rodziny jest praca socjalna. Jest to zawodowa działalność służąca identyfikacji, minimalizowaniu lub usuwaniu nierówności między osobą potrzebującą pomocy, a jej społecznym otoczeniem oraz odzyskiwaniem własnej wartości i wiary w siebie. Zadaniem pracownika socjalnego jest więc wskazywanie sposobów i możliwości przezwyciężania występujących w rodzinie problemów, motywowanie, wspieranie osób i rodzin do zmiany zachowań, zmiany postrzegania w kierunku możliwości rozwiązywania problemów.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniona jest profesjonalna kadra, przygotowana do pracy z osobami z powyższymi problemami.

Dla rodzin dysfunkcyjnych, ze zdiagnozowanymi uzależnieniami, doświadczających przemocy, z problemami, których pokonanie wymaga specjalistycznego poradnictwa, świadczona jest fachowa pomoc w formie bezpłatnych psychologicznych porad indywidualnych udzielanych dwa razy w miesiącu przez psychologa, który przyjmuje w Urzędzie Gminy w godzinach popołudniowych.

Ważnym aspektem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna i szkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega z opóźnieniem albo nieharmonijnie istotne jest wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej oraz społecznej. Wyrównywanie tych sfer odbywa się w głównej mierze za pomocą uczęszczania do przedszkoli i szkół.

Wszystkie dzieci objęte edukacją i wychowaniem szkolnym, od szkoły podstawowej do szkoły gimnazjalnej, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z posiłku w formie kanapki i herbaty w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2012 roku z nieodpłatnych posiłków skorzystało 60 dzieci.

Rodziny, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mogą również skorzystać z Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej pn. „Bank Żywności”. W 2012 roku z produktów żywnościowych w ramach w Programu skorzystało 120 rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ładzicach prowadzi również działania na rzecz rodziny oferując wsparcie w formie szkoleń podopiecznych poprzez podejmowanie corocznego udziału (od 2008 roku) w projektach systemowych współfinansowanych przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ładzicach oraz Gmina Ładzice w 2012 roku prowadziła wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny, m. in. poprzez realizację działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne oraz stowarzyszenia funkcjonujące na terenie Gminy oraz współdziałające z Ośrodkiem na podstawie porozumień.

Tabela 7.

Rodzaj świadczonej pomocy w ramach poszczególnej instytucji

L. p.	Nazwa instytucji	Rodzaj działalności
1.	GOPS Ładzice	<ul style="list-style-type: none"> Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkole, realizacja projektów na rzecz rodziny; Przyznawanie i wypłacanie stypendiów szkolnych; Zadania w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych; Realizacja projektu systemowego pt.: „Aktywizacja społeczno-zawodowa osób z terenu Gminy Ładzice” - projekt ten realizowany jest od 2008 roku, ma na celu wzmocnienie aktywności zawodowej i samodzielności życiowej osób dotkniętych bezrobociem. Uczestnicy projektu są objęci w jego ramach kompleksowym programem szkoleniowo-doradczym oraz finansowym wsparciem; Zadania związane z realizacją usługi asystenta rodziny w zakresie pracy z rodzinami zagrożonymi różnego rodzaju dysfunkcjami wynikającymi z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej; Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> Przeciwdziałanie problemom dotyczącym uzależnień.
3.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny	<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie i pomoc rodzinom w przewycięzaniu przemocy; Zastosowanie procedury „Niebieskiej Karty”.
4.	Dom Pomocy Społecznej w Radziechowicach oraz Dom Pomocy Społecznej w Radomsku, ul. Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> Tworzenie odpowiednich warunków pobytu podopiecznym zakwalifikowanym do tej formy pomocy; Organizowanie zajęć indywidualnych i grupowych; Organizowanie życia kulturalnego i towarzyskiego;
5.	Placówki Oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> Działalność edukacyjno-wychowawcza; Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci i rodziców; Organizowanie zajęć dodatkowych wspierających proces dydaktyczny; Pomoc materialna i finansowa; Współorganizacja imprez szkolnych i środowiskowych.
6.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.

7.	Parafie z terenu gminy	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność charytatywna.
8.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa; • Wspieranie osób dotkniętych problemem alkoholowym poprzez uczestnictwo w grupach AA; • Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.
9.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Radomsku	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc psychologiczna i pedagogiczna.
10.	Stowarzyszenie Centrum Pomocy „PANACEUM”	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność na rzecz osób bezdomnych.
11.	Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot	<ul style="list-style-type: none"> • Działalność na rzecz osób bezdomnych, matek samotnie wychowujących dzieci; • Interwencja kryzysowa; • Obsługa „Banku Żywności”.
12.	Sąd Rejonowy w Radomsku	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z Kuratorską Służbą Sądową.
13.	Posterunek Policji	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca podczas interwencji; • Zawiadomienie o przestępstwie popełnianych przez dłużników alimentacyjnych; • Zastosowanie procedury „Niebieskiej Karty”.

Źródło: Opracowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ładzicach

3. Problemy społeczne – skala zjawisk i formy pomocy

Jednym z najczęściej występujących problemów braku umiejętności radzenia sobie we własnym zakresie z zaspokajaniem podstawowych potrzeb życiowych oraz organizacji życia codziennego jest niekorzystna sytuacja na lokalnym rynku pracy. Zjawisko ubożenia rodzin niejednokrotnie generuje współwystępowanie innych czynników rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z systemu pomocy społecznej. Obligatoryjnym warunkiem umożliwiającym uzyskanie świadczeń z pomocy społecznej jest kryterium dochodowe. Obok kryterium dochodowego kwalifikującego do uzyskania pomocy wystąpić powinny inne przesłanki, w tym w szczególności problemy opiekuńczo-wychowawcze, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm, przemoc w rodzinie, zdarzenia losowe i inne problemy występujące w rodzinie wymienione w ustawie o pomocy społecznej i uprawniające do korzystania ze świadczeń.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ładzicach wynika, że w okresie od stycznia do grudnia 2012r. udzielono wsparcia:

- 170 rodzinom (rzeczywista liczba rodzin) – na podstawie ustawy o pomocy społecznej;

- 60 rodzinom – na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- 359 rodzinom – na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- 22 rodzinom – na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 56 rodzinom – na podstawie ustawy o systemie oświaty (pomoc materialna dla uczniów).

W 2012 roku pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ładzicach znajdowało się 168 rodzin. W rodzinach tych wychowuje się 422 dzieci. Obrazuje to poniższa tabela.

Tabela 8.

Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS w 2012 roku

Liczba dzieci w rodzinach	Liczba rodzin
1	24
2	35
3	18
4	10
5	7
6	1
7 i więcej	2

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ładzicach

Z tabeli 8 wynika, iż w 2012 roku na terenie Gminy najwięcej, czyli 35. było rodzin, w których wychowywało się dwoje dzieci. Na drugim miejscu znajdowały się rodziny z jednym dzieckiem; rodzin takich było 24. Rodzin wielodzietnych, tj. od trzeciego dziecka wzwyż na terenie gminy jest zdecydowana przewaga - 38 rodzin.

Wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie pozostaje jednym z głównych powodów. Inne powody to m. in. niepełnosprawność, problemy opiekuńczo-wychowawcze, długotrwała choroba.

Tabela 9.

Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezrobocie	82	366
Niepełnosprawność	51	144
Problemy opiekuńczo-wychowawcze	30	170
Długotrwała choroba	23	158
Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	96
Wielodzietność w rodzinach	14	113
Alkoholizm	6	30
Ubóstwo	3	14
Bezdomność	2	2
Przemoc w rodzinie	1	7

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ładzicach

Wskazane powyżej kwestie społeczne, rozumiane jako bariery społeczne uniemożliwiają osiągnięcie pełnej satysfakcji, rozwoju oraz realizacji potrzeb jednostek, związane ściśle z celami i zasadami polityki społecznej.

Identyfikacja problemów społecznych stanowi podstawę szacowania ryzyk społecznych oraz oceny zasadności ich rozwiązywania w odniesieniu do naturalnych zjawisk społecznych, wynikających z zachodzących przemian społecznych, gospodarczych w stale rozwijającym się społeczeństwie. Problemy społeczne wywierają silny wpływ na całość funkcjonowania społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej. Rozwiązywanie kwestii społecznych służy wyrównywaniu szans życiowych oraz minimalizowaniu negatywnych skutków wykluczenia społecznego.

Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w 2012 roku wskazują nam cztery główne obszary problemowe tej gminy, takie jak:

- Ubóstwo i bezrobocie;
- Problemy osób niepełnosprawnych i starszych;
- Dysfunkcje rodzin.

3.1. Ubóstwo i bezrobocie w Gminie Ładzice

Ładzice to gmina typowo rolnicza. W ogólnej powierzchni gminy dominują użytki rolne. Podstawowymi kierunkami w rolnictwie są produkcja roślin, chów trzody chlewnej i bydła mlecznego, które niestety nie przynoszą oczekiwanych dochodów – produkcja rolna staje się nieopłacalna.

W 2012 roku na terenie gminy zamieszkiwało 283 bezrobotnych, z czego 153 osoby stanowiły kobiety. Liczba ta stanowiła 5,73 % wszystkich osób zamieszkałych w gminie. Wśród tych osób bezrobotnych tylko 36 osób miało prawo do zasiłku. Biorąc pod uwagę powiat radomszczański, bezrobotni z Gminy Ładzice stanowią 3,52% wszystkich osób pozostających bez pracy.

Tabela 10.

Liczba osób bezrobotnych z Gminy Ładzice na tle Powiatu Radomszczańskiego na dzień 31.12.2012 r.

	Bezrobotni	Stopa bezrobocia
Powiat Radomszczański	8.034	15,95 %
Gmina Ładzice	283	5,73 %

Źródło: Dane z PUP Radomsko na dzień 31.12.2012r.

Jak wynika z danych statystycznych dostępnych w PUP Radomsko wśród osób bezrobotnych z terenu Gminy Ładzice osób w wieku produkcyjnym w 2012 roku było 210, a młodych, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy ukończyli szkołę było 28 osób. Osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Radomsko powyżej 12 miesięcy było 120 osób.

Problem bezrobocia stanowi duże utrudnienie dla wielu rodzin w gminie. Powoduje on pogorszenie sytuacji materialnej znacznej części rodzin, w takim stopniu że poziom ich życia obniża się do minimum.

Ubóstwo jest stanem różnego rodzaju braków w takich rozmiarach, że konkretny człowiek permanentnie nie zaspakaja swoich podstawowych potrzeb i czuje się poniżony w swojej ludzkiej godności. Ubóstwo jest to zjawisko wielowymiarowe i wieloaspektowe. Gospodarstwo domowe można uznać za ubogie, jeśli poziom jego dochodów jest niższy od przyjętych przepisami wartości nominalnych. Na potrzeby niniejszego dokumentu za granicę stanu ubóstwa przyjęto kwotę uprawniającą do ubiegania się o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej. Kwotę stanowi kryterium dochodowe obliczane dla każdej rodziny indywidualnie w oparciu o ustawę o pomocy społecznej.

Sytuacja bezrobocia i ubóstwa dotyczy nie tylko osób bezpośrednio dotkniętych tymi zjawiskami, ale również ich rodzin, najbliższego otoczenia i całej społeczności. Praca jest aktywnością o centralnym znaczeniu, ponieważ wytwarza wartość. Dla jednych praca jest podstawą materialnej egzystencji, dla innych mechanizmem władzy i wpływów, a jeszcze inni postrzegają ją, jako możliwości rozwoju talentów i samospelnienia. Brak pracy często powoduje poczucie niedowartościowania i ograniczeń wywodzących się z braku środków do zaspakajania potrzeb. Poza tym bezrobocie wpływa niekorzystnie na stosunki w rodzinie, gdzie często bezrobotny żywiciel rodziny traci autorytet. Poza tym słaba kondycja ekonomiczna rodziny powoduje trudności w pozyskaniu podstawowych potrzeb.

Bardzo poważnie ze strony bezrobocia zagrożone są dzieci. Jeżeli rodziców nie stać na podstawowe produkty żywnościowe i odzież to z pewnością nie są oni w stanie zapewnić dzieciom środków na edukację i rozwój kulturalny, co za tym idzie, dzieci te mają obniżony poziom wykształcenia i gorszy start w dorosłe życie niż ich rówieśnicy z rodzin, gdzie rodzice pracują. Trudne warunki materialne często znajdują też wyraz w nadmiernym zagęszczeniu osób w mieszkaniach oraz niedoborach w wyposażeniu gospodarstw domowych. Bezrobocie oprócz tego, że jest problemem prywatnym staje się również problemem publicznym. Kryzys na rynku pracy jest przyczyną masowych migracji. Wiele osób przemieszcza się w poszukiwaniu pracy. W pierwszym rzędzie chodzi tu o młodych ludzi, których migracje zaburzają strukturę społeczną. Dodatkowo wysoki poziom bezrobocia powoduje "niezdrową" konkurencję na rynku pracy oraz zaburzenie relacji między pracodawcą a pracownikiem.

3.2. Problemy osób niepełnosprawnych w Gminie Ładzice

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem obecnie niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W związku z tym polityka społeczna powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

Według danych uzyskanych na dzień 31.12.2012 roku z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ładzicach skorzystały 144 osoby niepełnosprawne. Grupę tych osób tworzą zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe. Na tej podstawie można uznać że osoby niepełnosprawne z terenu Gminy Ładzice stanowią zróżnicowaną grupę ludzi, w związku z tym konieczna jest polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach uzależniających je od pomocy rodziny oraz innych osób.

W polityce społecznej osób niepełnosprawnych szczególnie trzeba zwrócić uwagę na możliwość integracji społecznej z resztą społeczeństwa. Jednocześnie należy pamiętać o konsekwentnej likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych oraz transportowych, które utrudniają tej grupie społecznej swobodne funkcjonowanie.

Niepełnosprawność jest zjawiskiem powszechnym i stanowiącym kwestię społeczną, dlatego zobowiązani jesteśmy do rozwiązywania problemów wynikających z niepełnosprawności. Sytuacja osób niepełnosprawnych jest uznawana za niekorzystną szczególnie w kwestii zatrudnienia, ułatwień w pokonywaniu barier architektonicznych, możliwości korzystania z transportu i komunikacji oraz warunków materialno-bytowych, a także integracji ze społecznością lokalną i poczucia "inności" względem osób pełnosprawnych.

3.3. Problemy związane z wiekiem starszym

Na dzień 31.12.2012 roku w Gminie zamieszkiwało 801 osób starszych w wieku poprodukcyjnym. Większość z tych osób mieszkała z rodzinami, ale również były osoby samotne.

Osoby starsze, które potrzebują całodobowej opieki innych osób, a rodzina nie jest w stanie im tego zapewnić lub nie chce, kierowane są do domów pomocy społecznej.

Na terenie naszej gminy mieści się Dom Pomocy Społecznej w Radziechowicach. Dom ten jest w stanie przyjąć 100 osób, głównie mężczyzn ze zaburzeniami psychicznymi. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ładzicach współpracuje również z Domem Pomocy Społecznej w Radomsku.

Osoby starsze w naszej Gminie mogą również liczyć na świadczenia z pomocy społecznej.

3.4. Dysfunkcje rodzin

Poprzez dysfunkcję rodzin rozumiemy przede wszystkim brak realizacji podstawowych funkcji rodziny lub istotne zaniedbania w ich realizowaniu. W rodzinie dysfunkcyjnej zauważa się nieprawidłowości w zaspakajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych członków tej rodziny, jak i dysfunkcję wobec społeczności. Dzieci, które nie mają zapewnionych warunków do realizacji najważniejszych potrzeb życiowych człowieka, zarówno tych podstawowych jak i wyższego rzędu, np. poczucie bezpieczeństwa, miłości czy przynależności, mają trudności z przyswajaniem sobie zasad działania w społeczności. Pedagodzy szkolni sygnalizują, że dysfunkcje rodzin powodują: brak motywacji do nauki, problemy osobiste uczniów, które zakłócają kształtowanie prawidłowych relacji z kolegami i nauczycielami, wulgaryzmy oraz w niektórych przypadkach kradzieże, palenie papierosów, lekceważenie obowiązków szkolnych, wagary, agresję rówieśniczą, dokuczanie, wyśmiewanie, odrzucenie przez klasę. Z nieprawidłowym działaniem rodzin wiążą się także takie zjawiska jak alkoholizm, przemoc i znęcanie się nad członkami rodziny, rozwody, przestępczość, próby samobójcze, ubóstwo, bezrobocie, brak właściwej opieki rodzicielskiej oraz ogólna nieporadność życiowa. Trudno jednocześnie stwierdzić, które z tych zjawisk to skutki, a które przyczyny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ładzicach 70 rodzin z terenu gminy korzysta z pomocy ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Z powodu dysfunkcji rodzin, a konkretnie mówiąc ich niezaradności życiowej do innych form opieki nad dzieckiem trafiło 5 dzieci. Dwoje dzieci trafiło do jednej rodziny zastępczej, a do Domu Dziecka trafiło troje dzieci z jednej rodziny. Dzieci te nadal przebywają w instytucjach. Obrazuje to poniższa tabela.

Tabela 11.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2012 roku

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze	2
Domy Dziecka placówki	3

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ładżicach

Dysfunkcje rodzin charakteryzują się swoistą złożonością i wielopłaszczyznowością. Występowanie ich rodzi nie tylko konieczność udzielenia pomocy w formie świadczeń z pomocy społecznej (pieniężnych i niepieniężnych), lecz również w głównej mierze wyznaczenia intensywnego oddziaływania w postaci szeroko rozumianej pracy socjalnej, podejmowanie działań interdyscyplinarnych wyrażających się w postaci realizowanych programów psychoprofilaktycznych i wychowawczych. Praca socjalna rozumiana jako działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług, umożliwia w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym.

Problematyka dysfunkcji rodzin w zakresie wypełniania elementarnej funkcji opiekuńczo-wychowawczej stawia przed pomocą społeczną kolejne wyzwania, nie tylko z uwagi na konieczność niwelowania i kompensowania deficytów, ale również w związku z aspektem ekonomicznym, obejmującym konieczność zapewnienia właściwej opieki wynikającej z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym zabezpieczenia dobra małoletnich dzieci w przypadkach, gdy rodzina biologiczna z różnych przyczyn funkcji tych nie realizuje lub realizuje w sposób niewystarczający. Kwestia dysfunkcyjności rodzin wyznacza kierunek działań opierający się nie tylko na niwelowaniu zaistniałych problemów, ale również na podejmowaniu działań profilaktycznych i wspierających rodziny w pożądanym wypełnianiu przynależnych im funkcji i zadań.

4. Analiza SWOT

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana w pracach nad strategią analiza SWOT. Nazwa SWOT wywodzi się od angielskich słów: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badaniu szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę tę można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, włącznie z programowaniem strategicznym.

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określenia celów strategicznych projektów socjalnych.

Analiza SWOT została przygotowana w miejscowym GOPS. Przedstawione niżej czynniki obejmują:

- siły – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną;
- słabości – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną;
- szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów;
- zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Wynik prac nad Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów społecznych obrazują prezentowanie poniżej zestawienia. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

Ubóstwo i bezrobocie

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost znaczenia wykształcenia jako wartości; • Aktywność jednostek samorządu terytorialnego w pozyskiwaniu środków na integracje społeczne i aktywizację osób niepracujących; • Sprawna realizacja prac społeczno-użytecznych; • Bliska współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; • Dobre przygotowanie pracowników pomocy społecznej do pracy z osobami bezrobotnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie bezrobocia długotrwałego wśród kobiet i mężczyzn; • Występowanie zjawiska dziedziczenia bezrobocia; • Niski poziom wykształcenia osób długotrwale bezrobotnych; • Nieadekwatne do potrzeb rynku podnoszenie kwalifikacji przez osoby bezrobotne; • Brak ofert pracy dla osób z niskim wykształceniem lub bez doświadczenia zawodowego; • Brak organizacji pozarządowych pomagających bezrobotnym.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca władz regionalnych z partnerami społecznymi w ramach rozwiązywania problemów społecznych; • Rozwój i wzrost znaczenia podmiotów ekonomii społecznej; • Wzrost nacisku na kształcenie ustawiczne i zawodowe; • Aktywna polityka samorządowa wspierająca powrót do zatrudnienia; • Szansa na zwiększenie działań aktywizujących i wspierających zatrudnienie w regionie dzięki środkom z Unii Europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak powiązania programów dla bezrobotnych obsługiwanych przez GOPS z programami oferowanymi przez PUP; • Występowanie zjawiska osłabienia instytucji rodziny w środowiskach dotkniętych długotrwałym bezrobociem; • Wzrost poziomu bezrobocia w całym powiecie, województwie; • Istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia.

Kwestia osób niepełnosprawnych

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Zaangażowanie środowiska osób niepełnosprawnych w działalność samopomocy;• Pełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych.	<ul style="list-style-type: none">• Słaby przepływ informacji pomiędzy podmiotami pomocowymi;• Istnienie barier utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym;• Nierównomierna oferta pomocy osobom niepełnosprawnym;• Niedostateczna baza rehabilitacyjna dla osób niepełnosprawnych;• Uprzedzenia pracodawców dotyczące zatrudniania osób niepełnosprawnych;• Niski poziom tolerancji dla osób niepełnosprawnych, szczególnie upośledzonych lub z zaburzeniami psychicznymi.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• Wzrost akceptacji społecznej osób niepełnosprawnych;• Prowadzenie edukacji o rozumieniu potrzeb osób niepełnosprawnych;• Stabilna liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych;• Likwidowanie barier architektonicznych;• Rozbudowa bazy placówek rehabilitacyjnych.	<ul style="list-style-type: none">• Nierównomierne korzystanie ze środków pozabudżetowych i pomocowych;• Niesprzyjająca pomocy osobom niepełnosprawnym sytuacja ekonomiczno-gospodarcza kraju;• Wzrost zapotrzebowania na placówki opieki stacjonarnej, usługi opiekuńcze i stacjonarne.

Kwestia osób starszych

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Istnienie określonego standardu dla osób starszych;• Prawidłowy obieg informacji o formach pomocy społecznej;• Dom pomocy społecznej na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none">• Zmiana rodziny wielopokoleniowej na jedno-, dwupokoleniową;• Wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców gminy;• Niewystarczająca ilość organizacji pozarządowych zajmujących się pomocą osobom starszym;• Niski poziom życia osób starszych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• Prowadzenie działań w zakresie podnoszenia współpracy na różnych szczeblach samorządów w zakresie wypracowania systemu wsparcia osób starszych;• Szkolenia dla kadry realizującej pomoc osobom starszym;• Dokładne rozpoznanie potrzeb osób starszych.	<ul style="list-style-type: none">• Wzrost liczby osób samotnych w ogólnej liczbie mieszkańców;• Niedostosowana do osób starszych infrastruktura;• Migracja ludzi młodych na inne tereny;• Występowanie niekorzystnych zjawisk demograficznych;• Bagatelizowanie problemu starości;• Niska świadomość społeczna dotycząca problemów starości;• Niesprzyjająca pomoc osobom starszym – ogólna sytuacja społeczna i finansowa kraju.

Kwestie dotyczące rodzin, dzieci i młodzieży

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Dobra komunikacja pomiędzy pracownikami sfery samorządowej a przedstawicielami sektora pozarządowego;• Organizowanie dzieciom i młodzieży dostępu do różnorodnych form spędzania czasu wolnego;• Dobre rozeznanie problemów rodziny przez pracowników służb społecznych;• Rozwój oferty wsparcia dla rodzin – zatrudnienie asystenta rodziny;• Bieżąca współpraca lokalnych służb skoncentrowanych na problemach rodziny w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.	<ul style="list-style-type: none">• Niedostateczna ilość środków finansowych;• Ograniczona współpraca pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką dzieci i młodzieży;• Niewystarczająca aktywność pracowników służb społecznych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży;• Ograniczona działalność ze strony samorządu w zakresie zapobiegania dysfunkcjom rodziny;• Brak rodzin wspierających;• Niska świadomość w środowisku lokalnym na problemy występujące w rodzinach;• Zagrożenia rozpadem więzi rodzinnych spowodowanym wyjazdami za granicę, uzależnieniami;• Niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych;• Niewystarczające warunki do prowadzenia pracy socjalnej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• Szansa na poprawę polityki społecznej wobec dzieci, młodzieży i rodziny dzięki pomocy środków z UE;• Rozwój systemu wsparcia i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;• Sprzyjająca zachowaniu silnych więzi rodzinnych pozycja tradycyjnego modelu rodziny;• Prowadzenie przez szkoły programów profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none">• Ograniczone znaczenie organizacji pozarządowych w pracy na rzecz dzieci i młodzieży;• Występowanie zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny, takich jak uzależnień, rozpadu więzi rodzinnych, bezrobocia, przemocy w rodzinie i ubóstwa;• Brak stabilności prawnej w dziedzinie pomocy społecznej dziecku i rodzinie.

5. Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią

Prognozowane zmiany w zakresie objętym strategią zmierzać będą w kierunku poprawy warunków życia oraz tworzenia równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom. Wdrażane rozwiązania ukierunkowane będą na podniesienie poziomu prawidłowego wypełniania przez rodziny przynależnych im funkcji, wzrost jakości życia osób, tworzenie warunków służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb osób oraz na podniesienie poziomu integracji społecznej mieszkańców.

Działania realizowane w planowanych obszarach interwencji wymagają zaangażowania i partnerskiej współpracy wszystkich podmiotów polityki społecznej w gminie oraz poszczególnych mieszkańców. Kierunek oraz wymiar następujących zmian widoczny będzie we wskaźnikach realizacji poszczególnych działań, które będą corocznie analizowane oraz zawarte w przedkładanych na ręce Władz Gminy Ładzice corocznych sprawozdaniach z przebiegu realizacji celów i kierunków działania zamieszczonych w Strategii.

6. Misja

Misją Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ładzice jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego, dążenie do integracji społecznej oraz tworzenie równych szans rozwoju społecznego wszystkim mieszkańcom. Rozwiązania wdrażania przy współpracy z innymi podmiotami pomocowymi służyć mają eliminacji negatywnych zjawisk społecznych oraz zrównoważonemu rozwojowi gminy.

7. Cele strategiczne

Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju mieszkańców Gminy Ładzice w sferze społecznej i ekonomicznej poprzez przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Cel strategiczny nr 1:

Tworzenie warunków sprzyjających umocnieniu rodziny.

Cele operacyjne i kierunki działań:

1. Wzmocnienie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym.

Kierunki działań:

- podnoszenie jakości i dostępności realizowanego systemu świadczeń rodzinnych;
- rozwój usług społecznych sprzyjających podniesieniu poziomu i jakości edukacji, m. in. doksztalcenie kadry pedagogicznej (warsztaty, konferencje, szkolenia);
- włączenie rodziców do współpracy z placówkami oświatowymi i wychowawczymi w procesach edukacyjnych i wychowawczych, m. in. poprzez promowanie aktywnych postaw społecznych celem zwiększenia uczestnictwa rodziców w przedsięwzięciach poszczególnych placówek;
- tworzenie i rozwój sieci placówek edukacyjnych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży, m. in. miejsca zabaw, kluby, zajęcia pozalekcyjne.

2. Pomoc w likwidacji przyczyn dysfunkcji oraz wpieranie i usprawnianie systemu wsparcia rodziny.

Kierunki działań:

- rozwój specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych, zastępczych, a także terapii rodzinnej;
- zidentyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo;
- rozwój asysty rodziny i innych działań mających na celu wzmocnienie rodziny i poprawę jej funkcjonowania;
- prowadzenie działań zachęcających do powoływania i funkcjonowania tzw. rodzin wspierających;

- tworzenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i krzywdzenia dzieci:
 - prowadzenie działań edukacyjnych w społeczności lokalnej;
 - współpraca instytucji gminnych w zakresie realizacji zadań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego;
 - wspieranie i podejmowanie działań mających na celu tworzenie programów korekcyjnych dla sprawców przemocy;
 - realizacja wsparcia dla ofiar przemocy;
 - opracowanie i realizacja działań w ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.

Kierunki działań:

- zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich:
 - organizowanie i finansowanie dożywiania w trakcie nauki w szkole;
 - szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną i dziećmi oraz w zakresie zaspokojenia potrzeb dzieci w placówkach;
 - rozwijanie i zacieśnianie współpracy podmiotów pracujących na rzecz rodziny w sytuacjach zagrażających dzieciom i młodzieży;
 - rozwój nowych form działań osłonowo-aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży, również niepełnosprawnych.
4. Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pomocą rodzinie.

Kierunki działań:

- wykorzystanie potencjału partnerów społecznych w realizacji pomocy dziecku i rodzinie;
- zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z jednostkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi oraz organizacjami społecznymi;
- inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną – wspieranie wypoczynku rodzinnego, organizacje imprez integracyjnych i kulturalnych, festynów, półkolonii, we współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie;

- opracowanie lokalnego programu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Cel strategiczny nr 2:

Aktywizacja osób bezrobotnych, starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele operacyjne i kierunki działań:

1. Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Kierunki działań:

- rozwój działań wspierających aktywność zawodową i edukacyjną osób najuboższych;
- zmniejszenie skutków ubóstwa poprzez systematyczną pomoc rzeczową i finansową realizowaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i współpracujące z nim organizacje pozarządowe;
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie robót publicznych, prac interwencyjnych;
- systematyczne doszkalać się pracowników socjalnych w zakresie rozwoju nowych instrumentów w pracy socjalnej – kontraktu socjalnego;
- aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, działającymi na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;
- podejmowanie i promocja inicjatyw zmierzających do aktywizacji lokalnych środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym (imprezy kulturalne, spotkania, itp.).

2. Tworzenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych w celu ich aktywizowania.

Kierunki działań:

- rozwijanie stałej współpracy jednostek OPS, organizacji pozarządowych i PUP w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia;
- objęcie szczególną pomocą osób długotrwale bezrobotnych – poradnictwo, zapoznanie za aktywnymi formami szukania pracy;
- rozwój form aktywnej integracji na terenie gminy poprzez zawieranie kontraktów socjalnych i opracowanie programów aktywności lokalnej;
- tworzenie sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów, tworzących nowe miejsca pracy;
- współdziałanie w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- wsparcie osób bezrobotnych w zmianie kwalifikacji, kształceniu, w szczególności poprzez zapewnienie dostępu do odpowiednich źródeł informacji.

3. Budowa zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień.

Kierunki działań:

- monitorowanie problemu uzależnień na terenie gminy;
- promowanie zmiany zachowań i postaw mieszkańców wobec używek;
- przeciwdziałanie przemocy domowej i zaniedbaniom w rodzinach dotkniętych problemem uzależnień:
 - systematyczna diagnoza problemu,
 - rozwój i wdrażanie niebieskiej karty,
 - działania interwencyjne dla ofiar przemocy,
 - wspieranie działań na rzecz ograniczenia przemocy domowej,
 - aktualizacja lokalnego programu przeciwdziałania przemocy.

4. Wsparcie i aktywizacja osób bezdomnych.

Kierunki działań:

- systematyczny monitoring problemu bezdomności;
- rozwijanie pracy socjalnej i pomocy psychologicznej;
- wspieranie w uzyskaniu zatrudnienia socjalnego;
- realizacja indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

Cel strategiczny nr 3:

Zintegrowany system wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych

Cele operacyjne i kierunki działań:

1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób niepełnosprawnych oraz ich praw i uprawnień.

Kierunki działań:

- praca ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy oraz koordynacji działań instytucji i organizacji dla zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych;
- upowszechnienie informacji o prawach osób niepełnosprawnych oraz dostępnych formach pomocy za pośrednictwem internetu i mediów lokalnych;
- opracowanie i rozpowszechnianie informatorów dotyczących organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych;

2. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Kierunki działań:

- wspieranie członków rodziny niepełnosprawnego;
- rozwijanie i wzmacnianie aktywności oraz samodzielności osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny nr 4:

Wsparcie osób starszych

Cele operacyjne i kierunki działania:

1. Rozwijanie zintegrowanego systemu pomocy osobom starszym w ich środowisku zamieszkanie.

Kierunki działań:

- współpraca z instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami, kościołami i związkami wyznaniowymi, które zapewniają pomoc osobom starszym;
- doradztwo i zachęta do udziału w różnych formach życia społecznego;
- szkolenie profesjonalne kadr, zajmujących się opieką środowiskową.

2. Przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu osób starszych.

Kierunki działań:

- systematyczna współpraca z Domami Opieki Społecznej i Zakładem Opieki Zdrowotnej działającym na terenie gminy.

8. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych przedsięwzięć oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych.

Podstawowym celem wyżej wymienionych działań będzie dostarczenie samorządowi gminy praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji dotyczących przedsięwzięć planowanych do realizacji w danym roku budżetowym.

Wdrażanie strategii monitorowane będzie na bieżąco przez realizatorów merytorycznych poszczególnych zadań. Informacja nt. realizacji strategii oraz osiągniętych efektów przygotowywana będzie przez GOPS Ładzice w formie sprawozdań rocznych.

Sprawozdanie roczne zawierać będzie również propozycje nowych rozwiązań bądź modyfikację dotychczasowych działań stosownie do zmieniających się potrzeb.

9. Wskaźniki

W prawidłowej realizacji Strategii powinny być wzięte pod uwagę poniższe wskaźniki:

- społeczne, odzwierciedlające wartości zakładane do ich realizacji i ukierunkowujące proces rozwoju, w tym m. in.:
 - dane statystyczne w obszarze dotyczącym ludności – np. przyrost naturalny, saldo migracji, dochody na 1 osobę w podstawowych typach gospodarstw domowych, liczba podopiecznych pomocy społecznej;
 - w obszarze dotyczącym rynku pracy – np. udział zarejestrowanych bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo, udział bezrobotnych do 30. roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych z podziałem na poziom i kierunek wykształcenia, liczba poszukujących pracy na jedno wolne miejsce pracy oraz te same wskaźniki w odniesieniu do osób bezrobotnych niepełnosprawnych;
 - w obszarze dotyczącym edukacji i poziomu wykształcenia – np. liczba ludności z wykształceniem wyższym, liczba ludności z wykształceniem co najmniej średnim;
 - wskaźniki społeczne – liczba programów i projektów socjalnych zrealizowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych, liczba uczestników szkoleń

i warsztatów, liczba osób opuszczających system pomocy społecznej, wychodzących z bezdomności, uzależnienia, liczba utworzonych mieszkań chronionych dla różnych grup potrzebujących, liczba inicjatyw społecznych w obszarze aktywizacji i integracji społecznej oraz zadań zleconych w tym zakresie (grupy wsparcia, rodzinne formy opieki nad dziećmi, seniorami i niepełnosprawnymi).

- ekonomiczne - stopień poniesionych nakładów, koszty jednostkowe uzyskania efektu, wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację danego projektu.

10. Sposób realizacji strategii i jej ramy finansowe

Warunkiem realizacji, skuteczności i efektywności Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie zabezpieczenie przez gminę zasobów umożliwiających budowę i realizację programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań.

Programy, w zależności od charakteru danego projektu, będą realizowane w różnych okresach: od kilku miesięcy, poprzez roczne aż do kierunkowych – kilkuletnich. Projekty będą realizowane w ramach własnych zasobów samorządu przy partnerskim udziale organizacji pozarządowych oraz instytucji i podmiotów zewnętrznych.

Przewiduje się, że źródłami finansowania działań będą środki własne gminy, pozyskane środki zewnętrzne krajowe i europejskie. Priorytetowe znaczenie będą miały projekty realizowane w oparciu o montaż finansowy z różnych źródeł.

Realizowane projekty powinny cechować się efektywnością, skutecznością i celowością.

- *Efektywność* – relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami (korzyściami) danego działania, a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Optymalną efektywność można osiągnąć dwoma sposobami: osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów (zwiększenie wydajności) lub używając minimalnego nakładu środków, by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu (oszczędzanie zasobów). Efektywne programy, realizowane w ramach strategii, winny rozwiązywać jedną kwestię społeczną, nie przyczyniając się do powstania nowych, a także służyć zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnosić poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa przy oszczędnym i wydajnym gospodarowaniu posiadanymi środkami.
- *Skuteczność* – zgodność między stanem rzeczy, określanym jako skutek danego działania, a zakładanym celem. Za skuteczne uznaje się działania, których skutki są równe celu

bądź zbliżają się do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną, dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego. Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie – jako pożądane i zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego (np. ograniczanie obszarów biedy).

- *Celowość* – dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Ocena celowości powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu.

Środki finansowe na realizację zapisów strategicznych zawarte są w budżecie Gminy Ładzice. Ich wysokość corocznie ustala Rada Gminy na podstawie projektu budżetu przedłożonego przez Wójta Gminy Ładzice. Przyjąć należy, że wysokość środków będzie zmieniała się w zależności od nasilania się zdiagnozowanych potrzeb społecznych.

11. Zakończenie

Autorzy niniejszego dokumentu dziękują wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do jego powstania – w szczególności za udostępnienie danych niezbędnych do rzetelnej oceny aktualnej sytuacji społecznej. Dokument wyznacza kierunki lokalnej polityki społecznej, która uwzględnia potrzeby każdego mieszkańca niezależnie od jego statusu materialnego i prowadzi do realizacji założonej misji - przyjętej w niniejszej Strategii.

Realizacja celów zapisanych w dokumencie strategicznym możliwa będzie dzięki wspólnej pracy dotychczasowych koalicjantów oraz nowych sojuszników zainteresowanych działaniami na rzecz mieszkańców znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Zbudowana siatka celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań uwzględnia najistotniejsze obszary życia społecznego, które winny być sferą oddziaływania samorządu, by jakość życia mieszkańców Gminy Ładzice ulegała systematycznej poprawie. Samorząd lokalny, jako kreator lokalnych rozwiązań, poprzez budowę kapitału społecznego swoich mieszkańców, dla nich i przez nich, wzmacnia naturalne sieci wsparcia, wspiera rodzinę w jej naturalnym środowisku, stara się redukować skutki społeczne bezrobocia, bezdomności, uzależnień, włączając w te procesy organizacje pozarządowe jako partnera sprawdzonego i oczywistego. Należy wszakże pamiętać, że strategia jest tylko konstrukcją, która dopiero po wypełnieniu realnymi działaniami, przełoży się na wymierną poprawę jakości życia mieszkańców gminy Ładzice.